

NỘI DUNG HỌC TẬP VĂN 9 -TUẦN 8

Tiết 36: ÔN TẬP

Tiết 37, 38 - Văn bản : ĐOÀN THUYỀN ĐÁNH CÁ

Tiết 39: KHÚC HÁT RU NHỮNG EM BÉ LỚN LÊN TRÊN LƯNG MẸ

Tiết 40: ÁNH TRĂNG

Tiết 36; ÔN TẬP

(Thời gian học : Tiết 3, thứ 2, ngày 25/10/2021- sáng 9a1)

Tiết 2, thứ 2, ngày 25/10/2021- chiều 9a2)

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 1 – VĂN 9

HS thực hiện các nội dung trong đề cương 1

Văn học: Tiết 37, 38 - Văn bản: ĐOÀN THUYỀN ĐÁNH CÁ

Huy Cận

(Thời gian học: Tiết 1, 2 thứ 3 ngày 26 /10/2021)

(Thời gian học: Tiết 1, 2 thứ 5 ngày 28 /10/2021)

I/ Mục tiêu cần đạt

1/ Kiến thức:

Giúp HS:

- + Những hiểu biết bước đầu về tác giả và hoàn cảnh ra đời của bài thơ.
- + Thấy và hiểu được sự thống nhất của cảm hứng về thiên nhiên, vũ trụ và cảm hứng về lao động của tác giả đã tạo nên những hình ảnh đẹp, tráng lệ, giàu màu sắc lãng mạn trong bài thơ “ Đoàn thuyền đánh cá”.

2/ Kỹ năng

- + Rèn luyện kỹ năng cảm thụ và phân tích các yếu tố nghệ thuật vừa cổ điển, vừa hiện đại.

3/ Thái độ: Cảm nhận được cảm hứng về thiên nhiên và cuộc sống lao động của tác giả được đề cập trong bài thơ. Từ đó thêm yêu mến con người và quê hương đất nước.

II./ Tài liệu học tập : Sgk/ 139 ...142

III. Nội dung cần thực hiện: Ở bài học này các em cần thực hiện các nội dung sau:

- Đọc chú thích *.

+Nêu những hiểu biết của em về tác giả Huy Cận ?

+ Nêu hoàn cảnh sáng tác bài thơ ? Thể thơ ? Phương thức biểu đạt ? Chủ đề ?

- Đọc văn bản

+Nêu đại ý của bài thơ ?

+ Bài thơ có thể chia bố cục như thế nào ? Nội dung của từng phần?

- Phân tích các nội dung sau:

+ Hình ảnh đoàn thuyền ra khơi

- + Hình ảnh đoàn thuyền khi đang đánh cá
- + Hình ảnh đoàn thuyền trở về
- Nét đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của bài thơ

Tiết 39

Văn bản: KHÚC HÁT RU NHỮNG EM BÉ LỚN LÊN TRÊN LƯNG MẸ

Nguyễn Khoa Điềm.

(HS tự học theo hướng dẫn)

I/ Mục tiêu cần đạt:

1. Kiến thức:

- Giúp HS nắm được sơ nét về tác giả Nguyễn Khoa Điềm và hoàn cảnh ra đời của bài thơ
- Tình cảm bà mẹ Tà-ôi dành cho con gắn chặt với tình yêu quê hương đất nước và niềm tin vào sự tất thắng của cách mạng.
- Nghệ thuật ẩn dụ, phóng đại, hình ảnh thơ mang tính biểu tượng, âm hưởng của những khúc hát ru thiết tha, trù mên .

2. Kỹ năng:

- Nhận diện các yếu tố ngôn ngữ, hình ảnh mang màu sắc dân gian trong bài thơ.
- Cảm nhận được tinh thần kháng chiến của nhân dân ta trong thời kì kháng chiến chống Mỹ cứu nước.
- Rèn kỹ năng đọc

3. Thái độ: Giáo dục lòng kính yêu về người thân, quê hương, đất nước của mình.

II. Các hoạt động dạy và học:

Tài liệu học tập: SGK/ 152...155

CÁC HOẠT ĐỘNG TÌM HIỂU VĂN BẢN	PHẦN GHI CHÉP
Hđ1 : Tìm hiểu tác giả, tác phẩm HS đọc chú thích */153. GV:Nêu tóm tắt tiểu sử của Nguyễn khoa Điềm? GV: Nêu hoàn cảnh sáng tác bài thơ ? Chủ đề ? Phương thức biểu đạt ? Thể thơ ? <u>Hđ2 : Hướng dẫn tìm hiểu văn bản:</u> HS đọc bài thơ. -Tìm bố cục của bài thơ ? Ý chính của mỗi đoạn? Đ1. Từ đầu.....lún sân. Đ2 : tiếpka lui Đ3 : Còn lại. Bài thơ được phân tích theo 2 ý.	<u>I/ Tìm hiểu chung (sgk)</u> 1. Tác giả 2. Tác phẩm <u>II/ Tìm hiểu văn bản:</u>

Ý 1. Hình ảnh người mẹ Tà ôi.

Ý 2. Những khúc hát ru và khát vọng của người mẹ.

- Cách lặp lại “Em cu Tai ...rời.lưng mẹ.Ngủ ngoan A kay ơi...A kay ơi có tác dụng gì ?

-Phân tích hình ảnh người mẹ Tà ôi.

- Qua từng đoạn thơ, người mẹ được miêu tả trong những công việc gì ? Hoàn cảnh nào ?
Tình cảm của mẹ qua mỗi công việc?

- Đọc khúc hát ru thứ nhất

GV: Hình ảnh người mẹ trong khổ thơ này đang làm gì ? Nhận xét hình ảnh thơ ?

- Đọc khúc hát ru thứ 2:

- Hình ảnh người mẹ ở đây như thế nào ?
Nhận xét hình ảnh thơ ?

- Khúc hát ru thứ 3:

- Hình ảnh người mẹ đang làm gì ? Nhận xét công việc của mẹ ?

- Qua những công việc trên em cảm nhận gì Về tấm lòng người mẹ?

- Trong những lời người mẹ hát ru có gửi gắm điều gì ? Em có nhận xét gì về mối liên hệ giữa công việc của người mẹ đang làm với tình cảm ước mong của mẹ qua 3 khúc hát ru ?

1.Hình ảnh người mẹ tà ôi.

*** Mẹ già gạo :**

-> Hình ảnh thơ gợi cảm => công việc vất vả của người mẹ => Mẹ già gạo góp phần nuôi bộ đội kháng chiến.

*** Mẹ tía bắp**

-> Hình ảnh đối lập => sự gian khổ của người mẹ giữa núi rừng mênh mông heo hút, mẹ say mê lao động sản xuất góp phần vào kháng chiến.

*** Mẹ tham gia kháng chiến**

-> Hình ảnh cụ thể, có sức khái quát
=> Mẹ di chuyển lực lượng kháng chiến lâu dài với tinh thần quyết tâm, lòng tin thắng lợi.

2.Tâm tình qua lời ru của mẹ

- Mẹ thương Akay , mẹ thương : bộ đội, làng đói, đất nước

-> Cấu trúc đối xứng -> Tình yêu con hòa với tình yêu quê hương , yêu kháng chiến. Tình cảm gia đình thiêng liêng hòa hợp với tình cảm chung rộng lớn của dân tộc

- Con mơ cho mẹ :

+ Hạt gạo – vùng chày lún sân

+ Hạt bắp – phát mười ka lui .

+ Thấy Bác Hồ - làm người tự do

-> phép lặp , tăng tiến

-> Mỗi lời ru là một ước nguyện gắn

Hđ3 : Hướng dẫn tổng kết: + Qua bài thơ NKĐ đã thể hiện được gì ? + Giọng điệu bài thơ như thế nào ?	liên => Niềm tin tưởng và tự hào của mẹ <u>II/Tổng kết (Ghi nhớ sgk)</u>
---	--

1. Củng cố:

- Đọc diễn cảm bài thơ
- Nêu cảm nhận của em về hình ảnh người mẹ trong bài thơ

Văn học - Tiết 40
Văn bản: ÁNH TRĂNG
(Nguyễn Duy)
 (HS tự học theo hướng dẫn)

I/ Mục tiêu cần đạt:

- Kiến thức :
 - Giúp HS:Nắm được sơ nét về tác giả, tác phẩm
 - Hiểu được ý nghĩa vàng trăng, từ đó thấm thía cảm xúc ân tình với quá khứ gian lao, tình nghĩa của Nguyễn Duy và biết rút ra bài học về cách sống cho mình.
- Kỹ năng:
 - Cảm nhận được sự kết hợp hài hoà giữa yếu tố trữ tình và yếu tố tự sự trong bố cục, giữa tính cụ thể và tính khái quát trong hình ảnh của bài thơ.
- Thái độ: Biết sống nghĩa tình, thủy chung. Có ý thức nhớ về cội nguồn, quá khứ

II. Các hoạt động dạy và học:

Tài liệu học tập: SGK/ 155..157

CÁC HOẠT ĐỘNG TÌM HIỂU VĂN BẢN	PHẦN GHI CHÉP
<u>Hđ1 : Tìm hiểu tác giả, tác phẩm:</u> + Gọi HS đọc chú thích *. - Nêu những nét chính về tác giả Nguyễn Duy ? - Nêu xuất xứ bài thơ ? Thể thơ ? Phương thức biểu đạt ? Chủ đề ?	<u>I/ Tìm hiểu chung (sgk)</u> <u>1. Tác giả</u> <u>2. Tác phẩm</u>
<u>Hđ2 : Hướng dẫn tìm hiểu văn bản:</u>	<u>II/ Tìm hiểu văn bản:</u>

- Tìm bố cục của bài thơ ?

Phần 1: 2 khổ đầu : Vàng tăng
tình nghĩa lúc tuổi thơ và chiến
tranh.

Phần 2:khổ 3+4: Vàng trắng
trong hiện tại

Phần 2: 2 khổ cuối: Vàng trắng
nhắc nhở tình nghĩa.

- Chứng minh rằng bài thơ có sự
kết hợp giữa tự sự và trữ tình ?
Đâu là bước ngoặt để tác giả
bộc lộ cảm xúc ?

Độc đoạn 1.

- Vàng trắng tuổi thơ được tác
giả miêu tả ra sao? Giọng điệu ?
Hình ảnh thơ ?

-Tình nghĩa ấy tác giả khẳng
định điều gì ? Qua hình ảnh như
thế nào ?

Độc khổ 3:

-Khi hoà bình về thành phố sống
với điện, cửa gương ? Tình cảm
của tác giả đối với vàng trắng
như thế nào ? Nghệ thuật ?

- Trong hoàn cảnh nào, nhà thơ
lại thấy vẻ đẹp của vàng trắng ?

Độc khổ thơ thứ 5

-Cách dùng từ “mặt” 2 lần có tác

1. Vàng trắng trong quá khứ

“ Hồi nhỏ sống với đồng.

.....
vàng trắng thành tri kỷ.”

-> Liệt kê -> hình ảnh thiên nhiên tươi mát

-> quãng đời sống hồn nhiên , chân thật

“ Ngỡ không bao giờ quên
cái vàng trắng tình nghĩa”

-> Giọng thơ tự nhiên -> Khẳng định tình cảm người
và trắng đôi bạn thân thiết nhau.

=> Tình bạn tri kỉ, tình nghĩa

2/ Vàng trắng trong thời bình và hiện tại:

“Từ hồi về thành phố

.....
như người dừng qua đường”

-> Nhân hóa ,so sánh

=> Lãng quên quá khứ, bạc bẽo với nghĩa tình

“Thình lình đèn điện tắt...
đột ngột vàng trắng tròn ”

-> Hình ảnh đối lập , từ ngữ biểu cảm

-> Sự xuất hiện của vàng trắng khiến con người ngỡ
ngơ bối rối

=> *Trắng vẫn nguyên vẹn nghĩa tình, đây ắp thủy
chung .*

3/ Vàng trắng nhắc nhở tình nghĩa:

dụng gì ? Ý nghĩa của khổ thơ này là gì ? - Khổ thơ nào tập trung chú ý nghĩa biểu tượng của vầng trăng: Chiều sâu tư tưởng mang tính triết lý của tác phẩm? -Hình ảnh vầng trăng trong đoạn này như thế nào? - Hai hình ảnh này biểu hiện điều gì ? Hd3 : Hướng dẫn tổng kết: - Nêu chủ đề và khái quát ý nghĩa bài thơ ? -Bài thơ liên quan gì đến đạo lý lẽ sống con người Việt Nam ? -Nhận xét kết cấu, giọng điệu bài thơ ? Tác dụng ? HS đọc ghi nhớ /157.	“ Ngửa mặt lên nhìn mặt.. như là sông là rừng ” -> So sánh, nhân hóa , điệp từ -> Giây phút đối diện với vầng trăng trào lên những cảm xúc mãnh liệt => <i>Vầng trăng làm sống dậy những kỉ ức về quá khứ gian lao , khi còn gắn bó với thiên nhiên, đất nước bình dị và hiền hậu .</i> “Trăng vẫn tròn vành vạnh ” -> Biểu tượng cho quá khứ tình cảm đẹp đẽ vĩnh hằng không thể phai mờ. “ ánh trăng im phăng phắc đủ cho ta giật mình ” -> Nhân chứng tình nghĩa lời nhắc nhở nghiêm khắc với mọi người. => <i>Tự vấn lương tâm ,nhìn lại chính mình</i> III/ Tổng kết(ghi nhớ sgk)
--	--

4/ **Củng cố:**

- Tìm các đoạn thơ của tác giả khác cũng thể hiện sự nhẩn nhủ về thái độ sống “ Uống nước nhớ nguồn” như bài ánh trăng
- Vd: Minh về thành thị xa xôi
Nhà cao còn thấy núi đồi nữa chăng
Phố đông, còn nhớ bản làng
Sáng đêm còn nhớ ánh trăng giữa rừng.